

Na osnovu člana 57. stav 2. tačke 3 i 9 Statuta Društva, Odbor direktora Osiguravajućeg društva „GRAWE neživotno osiguranje“ A.D. Podgorica, na sjednici održanoj dana 05.12.2023. godine donio je sljedeći akt poslovne politike:

OPŠTI USLOVI ZA KOMBINOVANO OSIGURANJE MOTORNIH VOZILA (AUTO KASKO)

I UVODNE ODREDBE

Primjena uslova

Član 1.

- (1) Ovim Uslovima za kombinovano osiguranje motornih vozila (u daljem tekstu – Uslovi) uređuje se osiguranje motornih vozila, kojim su pokrivene štete na motornim vozilima na sopstveni pogon, na vozilima bez sopstvenog pogona i na šinskim vozilima, odnosno gubitak tih vozila.

Ovi Uslovi, u zavisnosti od sadržine ugovora o osiguranju, primjenjuju se na:

1. Osiguranje motornih vozila (auto kasko osiguranje);
2. Osiguranje radnih uređaja vučnih, radnih i specijalnih motornih vozila od rizika loma (djelimični lom) i vozila u cjelini od rizika loma;
3. Osiguranje dodatne opreme, prtljaga i slično.

Značenje pojedinih izraza

Član 2.

- (1) Pojedini izrazi u ovim Uslovima imaju sljedeće značenje:

1. **Osiguravač** - akcionarsko društvo za osiguranje sa kojim je zaključen ugovor o osiguranju, GRAWE neživotno osiguranje A.D. Podgorica.
2. **Ugovarač osiguranja** - lice koje je sa osiguravačem zaključilo ugovor o osiguranju.
3. **Osiguranik** - lice čija je stvar, odnosno imovinski interes osiguran i kome pripadaju prava iz ugovora o osiguranju.
4. **Premija** - iznos koji ugovarač osiguranja plaća osiguravaču po ugovoru o osiguranju.
5. **Suma osiguranja** - iznos koji služi kao osnovica za obračun premije osiguranja i koji predstavlja gornju granicu obaveze osiguravača.
6. **Učešće u šteti (franziza)** - ugovoreni iznos učešća osiguranika u svakoj šteti koji snosi sam osiguranik.
7. **Polisa** - pisana isprava o zaključenom ugovoru o osiguranju.
8. **List pokrića** - pisani dokument koji služi kao dokaz o zaključenom osiguranju, a ispostavlja se u slučajevima kada u momentu zaključenja osiguranja nijesu poznati svi elementi potrebni za ispostavljanje polise osiguranja. List pokriva privremeno zamjenjuje polisu, a izdaje se sa trajanjem od najduže 60 dana.
9. **Osigurani slučaj** – budući, neizvjestan događaj nezavisan od isključive volje osiguravača ili osiguranika, a koji je prouzrokovan osiguranim rizikom, koji za posljedicu ima nastanak štete pokrivenog ugovorom o osiguranju.
10. **Posebni uređaj za zaštitu od krađe** – uređaj, ili sklop uređaja ugrađen u vozilo, koji pri pokušaju krađe vozila daje: svjetlosne, zvučne ili GSM signale i mehanički ili elektronski blokira: sistem za upravljanje, transmisiju, kočioni i pogonski sistem.

II OPŠTE ODREDBE

Zaključivanje ugovora o osiguranju

Član 3.

- (1) Ugovor o kombinovanom osiguranju motornih vozila (u daljem tekstu: ugovor o osiguranju) može zaključiti korisnik, odnosno vlasnik vozila ili stvari koja se osigurava, kao i svako drugo lice koje ima interes da zaključenjem ugovora o osiguranju obezbijedi osiguravajuću zaštitu.
- (2) Ugovor o osiguranju može zaključiti ugovarač osiguranja u svoje ime i za tuđ račun. Ukoliko u polisi nije određeno da je ugovor zaključen za tuđ račun, smatraće se da je zaključen za račun ugovarača osiguranja.
- (3) Ugovor o osiguranju je zaključen kad ugovorne strane potpišu polisu osiguranja ili list pokrića.
- (4) Ugovor o kasko osiguranju mogu zaključiti samo osiguranici koji imaju važeće osiguranje autoodgovornosti ili istovremeno zaključite ugovore o osiguranju AO i AK.
- (5) Ukoliko je ugovarač osiguranja/osiguranik u prethodnoj godini osiguranja na osiguranom vozilu imao veći broj ostvarenih rizika od uobičajenih, pokušao ili ostvario prevarom pravo na naknadu štete, osiguravač može odbiti njegov zahtjev za osiguranje.
- (6) Sva osiguranja se zaključuju na određeno vrijeme sa periodom trajanja od jedne godine, osim ukoliko nije drugačije ugovoreno.

Teritorijalna važnost osiguranja

Član 4.

- (1) Kombinovano osiguranje motornih vozila važi na geografskoj teritoriji Evrope, osim ukoliko se drugačije ne ugovori i plati poseban doplatka na premiju osiguranja.
- (2) Izuzeci od stava (1) ovog člana su:
 1. Osiguranje vozila inostrane i carinske registracije važi samo na teritoriji Crne Gore, osim ukoliko se drugačije ne ugovori u ugovoru o osiguranju.
 2. Osiguranje autobusa registrovanih za obavljanje gradskog i prigradskog saobraćaja, vučnih vozila, specijalnih vozila, šinskih vozila i radnih vozila i radnih mašina važi samo na teritoriji Crne Gore, osim ukoliko se drugačije ne ugovori.
- (3) Osiguravač zadržava pravo da posebnim aktom isključi pokriće dopunskog rizika krađe za pojedine države visokog rizika. Sa ovim aktom ugovarač osiguranja se upoznaje prilikom zaključenja ugovora o osiguranju.

Trajanje ugovora o osiguranju

Član 5.

- (1) Ugovor o osiguranju može se zaključiti:
 1. sa određenim rokom trajanja za vrijeme od jedne godine ili kraće - kratkoročno osiguranje,
 2. sa određenim rokom trajanja (ugovoren je završetak osiguranja) a traje duže od jedne godine – dugoročno osiguranje (višegodišnje),
 3. sa neodređenim rokom trajanja gdje nije naveden završetak trajanja i ne može biti kraće od jedne godine – osiguranje na neodređeno vrijeme.
- (2) Ako je ugovor o osiguranju zaključen sa određenim rokom trajanja za vrijeme od jedne godine ili kraće (kratkoročno osiguranje), njegovo dještvo prestaje po isteku 24-og časa dana koji je u polisi osiguranja naveden kao dan isteka roka na koji je osiguranje ugovoreno, osim ukoliko se ugovorne strane drugačije ne sporazumiju ili osiguravač jednostrano raskine ugovor.

Ako je ugovor o osiguranju zaključen sa određenim rokom trajanja za vrijeme duže od jedne godine (dugoročno, višegodišnje osiguranje), njegovo dještvo prestaje po isteku 24-og časa dana koji je u polisi osiguranja naveden kao dan isteka roka na koji je osiguranje ugovoreno. Svaka ugovorna strana može taj ugovor raskinuti prije isteka roka na koji je ugovor zaključen i to sa danom isteka tekuće godine osiguranja uz otkazni rok koji ne može biti kraći od 3 mjeseca.

Ako ugovarač osiguranja raskine ugovor o osiguranju koji je zaključen sa određenim rokom trajanja za vrijeme duže od jedne godine (dugoročno osiguranje), dužan je da osiguravaču plati razliku premije u visini popusta odobrenog po osnovu višegodišnjeg roka trajanja osiguranja.

Kada je dugoročno osiguranje zaključeno za vozila koja su data u lizing ili zakup od strane lizing ili rent-a-car kompanije, mora postojati pisana saglasnost osiguranika za raskid dugoročnog ugovora o osiguranju.

- (3) Ako je ugovor o osiguranju zaključen sa neodređenim rokom trajanja, njegovo dještvo se automatski obnavlja i za narednu godinu osiguranja.

Međutim, svaka ugovorna strana ga može raskinuti sa danom isteka pune godine osiguranja, obavještavajući pismenim putem drugu ugovornu stranu najkasnije 3 mjeseca prije isteka pune godine osiguranja, u kom slučaju njegovo dještvo prestaje istekom 24-og časa tekuće godine osiguranja.

Početak i prestanak obaveze osiguravača

Član 6.

- (1) Obaveza Osiguravača iz ugovora o osiguranju počinje po isteku 24-og časa dana koji je u ugovoru o osiguranju naveden kao početak osiguranja, osim ukoliko nije drugačije ugovoreno i u ugovoru o osiguranju upisan čas početka osiguranja, ali nikako prije isteka 24-og časa dana kada je Ugovarač osiguranja uplatio ugovorenu premiju ili prvu ratu premije osiguranja.
- (2) Osiguravač nije u obavezi da isplati naknadu po osnovu zaključenog ugovora

o osiguranju za osigurane slučajeve koji nastupe prije uplate premije osiguranja, odnosno prve rate premije osiguranja, od strane Ugovarača osiguranja ili kog drugog lica koje za to ima opravdan interes.

- (3) Obaveza Osiguravača prestaje po isteku 24-og časa dana koji je u polisi osiguranja naveden kao dan isteka osiguranja.
- (4) Obaveza Osiguravača iz ugovora o osiguranju prestaje, bez obzira na ugovoreni prestanak osiguranja u sljedećim slučajevima:
 1. uništenjem vozila (totalna šteta),
 2. isplatom naknade štete po ostvarenom riziku krađe ili utaje vozila
 3. isplatom naknade štete u visini ugovorene sume osiguranja po jednom štetnom događaju,
 4. kada je ekonomski neopravdana popravka vozila (ekonomska totalna šteta),
 5. prodajom vozila,
 6. raskidom ugovora.

Plaćanje premije osiguranja Član 7.

- (1) Ugovarač osiguranja obavezan je da plati premiju osiguranja u ugovorenom roku, dok je osiguravač dužan da primi uplatu premije osiguranja od svakog lica koje ima interes da ona bude plaćena.
- (2) Premija osiguranja se plaća unaprijed, po pravilu odjednom, prilikom zaključenja ugovora o osiguranju, za svaku godinu trajanja osiguranja, osim ukoliko nije drugačije ugovoreno.
- (3) Ukoliko ugovarač osiguranja/osiguranik koji ima zaključeno osiguranje sa plaćanjem premije u ratama ostvari pravo na naknadu štete, a preostala neplaćena premija osiguranja je manja od iznosa štete, osiguravač zadržava pravo da preostalu nenaplaćenu premiju osiguranja, bez obzira da li je dospjela ili nedospjela, naplati u punom iznosu od iznosa štete (kompenzacijom).
- (4) Premija se može platiti u ratama, pod uslovom da je prva rata plaćena prilikom zaključenja ugovora o osiguranju, a preostale rate moraju biti uplaćene danom dospeljeća.
- (5) Ukoliko je osiguranje zaključeno za period kraći od godinu dana, premija se obavezno plaća u cjelosti pri zaključenju ugovora o osiguranju.
- (6) Ukoliko ugovarač osiguranja ne plati dospjelu ratu premije u ugovorenom roku, osiguravač može obračunati kamatu.
- (7) Ugovarač osiguranja plaća premiju u mjestu u kome ima svoje prebivalište, odnosno sjedište, ukoliko nije drugačije ugovoreno.
- (8) Ako ugovarač osiguranja premiju za sljedeći period osiguranja ne plati do dospelosti, niti to učini neko drugo zainteresovano lice, ugovor o osiguranju, ako nije drugačije ugovoreno, prestaje nakon isteka roka od 30 dana od dana kad je ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo osiguravača, ili na drugi pogodan način dostavljeno obavještenje o dospelosti naplate premije, a ista u međuvremenu ne bude plaćena, ali s tim da taj rok ne može isteći prije nego protekne 30 dana od dospelosti premije. Ugovor se u svakom slučaju prekida ako dospjela premija za tekuću godinu osiguranja ne bude plaćena u roku od godine dana od dana dospelosti. Osiguravač u ovom slučaju zadržava pravo na naplatu premije osiguranja do dana prekida osiguranja.

Prekid osiguranja i vraćanje premije Član 8.

- (1) U smislu ovih Uslova, ugovor o osiguranju se prekida:
 1. istekom ugovora o osiguranju bez produžetka ugovora,
 2. otkazom ugovora o osiguranju,
 3. istekom osiguravajućeg perioda za koji je plaćena premija, koji u smislu Opštih uslova za kombinovano osiguranje motornih vozila ima za posljedicu prekid osiguravajuće zaštite,
 4. uništenjem vozila (totalna šteta),
 5. isplatom naknade štete po ostvarenom riziku krađe ili utaje vozila,
 6. isplatom naknade štete u visini stvarne vrijednosti predmeta osiguranja po jednom štetnom događaju,
 7. kada je ekonomski neopravdana popravka vozila (ekonomska totalna šteta),
 8. kada ugovarač osiguranja neredovno izmiruje dospjelu obavezu plaćanja premije osiguranja, osiguravač može raskinuti ugovor o osiguranju jednostranim otkazom i prije isteka osiguranja. U ovom slučaju osiguranje prestaje nakon isteka roka od 30 dana od dana kad je ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo osiguravača, ili na drugi pogodan način dostavljeno obavještenje o dospelosti naplate premije, a ista u međuvremenu ne bude plaćena, ali s tim da taj rok ne može isteći prije nego protekne 30 dana od dospelosti premije. Izuzetno, ugovor o osiguranju može ostati na snazi po

posebnom zahtjevu osiguranika, ako u međuvremenu nije nastupio osigurani slučaj, uz obavezu plaćanja zaostale premije u roku koji odredi osiguravač.

- (2) Promjenom vlasnika osiguranog vozila ugovor o osiguranju prestaje 24-og časa onog dana kada je novi vlasnik preuzeo vozilo.
- (3) Ukoliko ugovarač osiguranja/osiguranik u toku trajanja osiguranja pokuša ili prevarom ostvari naknadu štete na osiguranom vozilu, osiguravač može raskinuti ugovor o osiguranju jednostranim otkazom i prije isteka osiguranja i u tom slučaju cjelokupna premija pripada osiguravaču.
- (4) Ako je osigurani rizik već nastupio, ili je njegovo nastupanje izvjesno, a to je ugovarač osiguranja znao ili morao znati – ugovor o osiguranju je u cjelini ili u odgovarajućem dijelu ništavan.
- (5) Ukoliko se u toku trajanja osiguranja utvrdi da je osiguranik u posjedu vozila koje po ma kom osnovu ima tretman ukradenog ili utajenog vozila ugovor o osiguranju je u cjelini ništavan. Ugovaraču osiguranja se vraća iznos naplaćene premije, umanjeno za troškove sprovođenja osiguranja (provizija i ostali troškovi pribave).
- (6) Ako osigurana stvar bude uništena prije početka obaveze osiguravača, ugovaraču osiguranja se vraća iznos naplaćene premije, umanjeno za troškove sprovođenja osiguranja (provizija i ostali troškovi pribave i uprave).
- (7) Ako osigurana stvar bude uništena poslije početka obaveze osiguravača od rizika obuhvaćenih osiguranjem, osiguravaču pripada cijeli iznos premije za tekuću godinu osiguranja, odnosno za ugovoreni period osiguranja.
- (8) Ako osigurana stvar bude uništena poslije početka obaveze osiguravača od rizika koji nijesu obuhvaćeni osiguranjem, ili je totalna šteta nadoknađena iz osnova osiguranja odgovornosti prouzrokovača štete, ugovaraču osiguranja se vraća iznos premije za neiskorišćeno vrijeme trajanja osiguranja od dana kada osiguravač primi pismeni zahtjev ugovarača osiguranja, ukoliko u proteklom periodu trajanja osiguranja nije nadoknađena djelimična šteta ili nije podnijet zahtjev za nadoknadu štete po osnovu koga će se priznati nadoknada.
- (9) Prestankom ugovora u svim drugim slučajevima prije isteka vremena za koje je plaćena premija, ugovaraču osiguranja se vraća iznos premije za neiskorišćeno vrijeme trajanja osiguranja, u skladu sa odredbama Tarife za kratkoročno osiguranje, ukoliko nije bilo naknade štete.
- (10) U slučajevima iz člana 27 stav (8) ovih Uslova, osiguravač vraća ugovaraču osiguranja iznos naplaćene premije.
- (11) Premija se, na pismeni zahtjev, vraća ugovaraču osiguranja uz podnošenje dokaza da su ispunjeni uslovi za njeno vraćanje.

Utjecaj promjene vlasnika vozila na važnost ugovora o osiguranju Član 9.

- (1) Ukoliko se u toku trajanja osiguranja promijeni vlasnik osiguranog vozila, prava i obaveze iz ugovora o osiguranju ne prelaze na novog vlasnika, a ugovor o osiguranju prestaje 24-og časa onog dana kada je novi vlasnik preuzeo vozilo.
- (2) Prethodni vlasnik osiguranog vozila ima pravo na povraćaj premije za neiskorišćeno vrijeme trajanja osiguranja po principu „pro rata temporis“, ukoliko u proteklom periodu osiguranja nije imao prijavljenu ili naplaćenu štetu.
- (3) Odredbe ovog člana primjenjuju se i kada je jednom polisom osigurano više vozila. Ugovor o osiguranju u ovom slučaju prestaje za ono vozilo koje je promijenilo vlasnika.
- (4) Ako dođe do promjene vlasnika vozila na osnovu nasljeđivanja, ugovor o osiguranju ostaje na snazi.

Vrijednost osigurane stvari Član 10.

- (1) U zavisnosti od predmeta osiguranja, stvarna vrijednost osigurane stvari se utvrđuje na sljedeći način:
 1. Za vozila - u visini vrijednosti novog vozila umanjene za amortizaciju i obezvrjeđivanje vozila (korigovana za starost vozila, pogonski učinak, opšte stanje, investiciona ulaganja i način eksploatacije, uz primjenu odgovarajućih mjerila). Amortizacija se utvrđuje na osnovu starosti vozila i važećih kriterijuma i mjerila za uvećanje ili umanjeno njegove vrijednosti na dan nastanka štete.
 2. Za opremu - u visini vrijednosti nove stvari umanjene za iznos amortizacije, obezvrjeđivanje opreme i slično. Amortizacija se utvrđuje na osnovu starosti osigurane stvari na dan nastanka štete.
 3. Za stakla - u visini cijene novog stakla, uvećane za troškove zamjene.
 4. Za prtljag i sl. - u visini vrijednosti novog prtljaga i sl. umanjeno za troškove amortizacije, obezvrjeđivanja i sl.

Suma osiguranja i osnovica za obračun premije**Član 11.**

- (1) Suma osiguranja predstavlja osnovicu za obračun premije osiguranja i istovremeno gornju granicu obaveze osiguravača po štetnom događaju.
- (2) Suma osiguranja u trenutku zaključenja ugovora o osiguranju ne može biti niža od stvarne vrijednosti osiguranog vozila utvrđene cjenovnikom motornih vozila koji koristi GRAWE neživotno osiguranje A.D. (katalog cijena motornih vozila NBOCG, cjenovnik proizvođača vozila, cjenovnik zvaničnog uvoznika vozila ili njegovog ovlašćenog prodavca i sl. cjenovnici), polazeći od cijene novog vozila korigovane za starost vozila i važeće kriterijume i mjerila za uvećanje ili umanjjenje njegove vrijednosti.
- (3) Suma osiguranja određena na ovaj način ne može, bez obzira na starost vozila i važeće kriterijume i mjerila za uvećanje ili umanjjenje njegove vrijednosti, biti manja od 30% vrijednosti novog vozila.
- (4) Suma osiguranja specijalnih i nestandardnih vozila određuje se kao zbir cijene osnovnog vozila, nadgradnje i opreme uz specifikaciju koja čini sastavni dio ugovora o osiguranju.
- (5) Suma osiguranja vozila kojeg nema u prodaji, ni u zvaničnoj evidenciji cijena, utvrđuje se prema cijeni vozila sličnih karakteristika i tehničkih podataka.
- (6) Suma osiguranja ostalih osiguranih stvari određuje se sporazumno, ali najviše do njihove tržišne vrijednosti.
- (7) Suma osiguranja audio i video uređaja utvrđuje se za svaki uređaj pojedinačno i tako se iskazuje u ugovoru o osiguranju (polisi).
- (8) Kod osiguranja prtljaga i alata za profesionalnu upotrebu suma osiguranja po štetnom događaju (suma osiguranja na „prvi rizik“) je iznos naznačen u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju.
- (9) Kod djelimičnog kasko osiguranja vrijednost osiguranih stvari (stakla) utvrđuje se na sumu osiguranja koja se iscrpljuje isplatom svake pojedinačne naknade.
- (10) Osnovica za obračun premije osiguranja može biti i ugovorena vrijednost ako je Tarifom ili Uslovima osiguranja predviđeno ugovaranje osiguranja na određenu vrijednost (osiguranje naknadno ili nestandardno ugrađenih dijelova i opreme, prtljaga i sl).

KASKO OSIGURANJE MOTORNIM VOZILA**Predmet osiguranja****Član 12.**

- (1) Predmet osiguranja, u smislu ovih Uslova, su sve vrste kopnenih motornih vozila standardne izrade, priključna vozila, specijalna i radna vozila na kopnu, šinska vozila, radne mašine (u daljem tekstu: vozila) i njihovi sastavni dijelovi. Predmet osiguranja mogu biti sva motorna vozila koja posjeduju važeće registarske tablice, vozila koja su u ispravnom tehničkom stanju i koja imaju važeću potvrdu o tehničkoj ispravnosti vozila.
- (2) Sastavnim dijelovima vozila, u smislu ovih Uslova, smatraju se:
 1. alat, pribor i rezervni dijelovi standardno isporučeni za određeni tip vozila.
 2. uređaj za obezbjeđenje od krađe, aparat za gašenje požara, sigurnosni trougao, sigurnosni pojasevi, ruda za vuču, tahograf, oprema za pružanje prve pomoći, rezervne sijalice, dodatna spoljna i unutrašnja ogledala, lampa-žmigavac za obilježavanje vozila zaustavljenog noću na putu, halogena svijetla, svijetla za maglu, grijač zadnjeg stakla, brisači prednjeg i zadnjeg stakla, naslon za glavu, lanci za snijeg, uređaji za požarnu zaštitu na vozilima za prevoz lakozapaljivih i eksplozivnih materijala (ADR).
 3. dodatna oprema pod kojom se smatra serijska dodatna oprema ugrađena u vozilo u procesu proizvodnje i isporučena uz novo vozilo uz određeno uvećanje cijene vozila sa standardnom opremom, a po zahtjevu kupca. Radio-aparat, kasetofon, CD-DVD uređaj, televizor, radio-stanica, telefon i slični uređaji ugrađeni u vozilo u procesu proizvodnje od strane proizvođača i isporučeni uz novo vozilo uz određeno uvećanje cijene vozila sa standardnom opremom smatraju se sastavnim dijelovima vozila.
- (3) Stvari iz prethodnog stava su osigurane samo kada se nalaze u vozilu ili kada su na odgovarajući način pričvršćene na vozilo.
- (4) Za stvari koje nisu navedene u stavu 2 ovog člana (posebna nestandardna oprema vozila) i koje u vozilo nisu ugrađene od strane proizvođača u procesu proizvodnje vozila, osiguranje se ugovara posebno uz naplatu premije osiguranja i ta se posebna oprema mora posebno navesti u polisi osiguranja. Ove stvari su osigurane samo kada se nalaze u vozilu ili kada su na odgovarajući način pričvršćene na vozilo.
- (5) Kod teretnih vozila, autobusa, vučnih vozila, specijalnih vozila, priključnih vozila, radnih vozila i samohodnih radnih mašina, kada se zbog potrebe

obavljanja određene djelatnosti na njih ugradi posebna oprema, ta se oprema smatra sastavnim dijelom vozila uz određeno uvećanje cijene vozila. Ova oprema mora biti navedena u polisi osiguranja prilikom ugovaranja osiguranja i ona je osigurana samo kada se nalazi u vozilu ili kada je na odgovarajući način pričvršćena za vozilo.

- (6) Osiguranjem nijesu obuhvaćene štete koje nastanu na dijelu vozila za vrijeme dok je taj dio prostorno odvojen od vozila.

Obim osiguranja**Član 13.**

- (1) Osiguranje, u smislu ovih Uslova, može biti zaključeno kao:
 1. Osnovno kasko osiguranje - od opasnosti predviđenih u članu 14 ovih Uslova;
 2. Djelimično kasko osiguranje - od opasnosti predviđenih u članu 15 ovih Uslova;
 3. Dopunsko osiguranje - od opasnosti predviđenih u članu 16 ovih Uslova.

OSIGURANI RIZICI**Osnovno kasko osiguranje****Član 14.**

- (1) Osnovno kasko osiguranje pokriva štete nastale oštećenjem ili uništenjem osiguranog vozila, njegovih sastavnih dijelova i drugih dijelova koji su predmet osiguranja u smislu ovih Uslova, ostvarivanjem iznenadnih i od volje ugovarača osiguranja nezavisnih događaja. Za uzrok nastanka oštećenja ili uništenja osiguranog vozila ili njegovog dijela smatraju se sljedeći rizici:
 1. **Saobraćajna nezgoda**

Pod saobraćajnom nezgodom podrazumijeva se sudar, udar, prevrtanje, iskliznuće, survavanje, kao i ostala oštećenja ili uništenja vozila prouzrokovana od iznenadnih događaja pod dejstvom mehaničke sile.

2. Požar

Požarom se, u smislu ovih Uslova, smatra vatra nastala iznenada i neočekivano na vozilu od vatre nastale izvan vozila ili u samom vozilu. Osiguravač nije u obavezi da nadoknadi štetu na električnoj instalaciji koja je nastala pregrijavanjem instalacije, osim ako se razvio požar.

3. Eksplozija, osim eksplozije nuklearne energije

Eksplozijom se, u smislu ovih Uslova, smatra iznenadno ispoljavanje sile zasnovano na težnji pare ili gasova za širenjem.

4. Iznenadno termičko ili hemijsko djelovanje spolja.

5. Pad ili udar nekog predmeta (drveće, jabolci i drugi predmeti) koji nije sastavni dio osigurane stvari ili osiguranog skupa u koji spada osigurana stvar.

6. Pad vazdušne letjelice ili njenih dijelova na osigurano vozilo.

7. Manifestacije i demonstracije u smislu organizovanog javnog izražavanja raspoloženja i želja grupe ljudi dozvoljenog od strane nadležnih državnih organa.

8. Vandalizam – zlonamjerni postupci ili obijest trećih lica.

9. Oštećenja tapacirunga u osiguranom vozilu prilikom pružanja pomoći licima povrijeđenim u saobraćajnim nezgodama.

10. Namjerno prouzrokovane štete na osiguranju stvari radi sprečavanja veće štete, kao i mjere preduzete za smanjenje ili otklanjanje štete.

11. Udar životinja bilo koje vrste na putevima u javnom saobraćaju.

12. Ugrizi životinja. Podrazumijeva ugrize životinja na gumenim crijevima, kablovima, materijalima za oblaganje i izolaciju.

13. Lom velikih stakala. Podrazumijeva štete od loma (uključujući napuknuće i raspuknuće) na vjetrobranskom (prednjem), zadnjem i bočnim staklima, staklenom krovu (panorama) i šiberu (pokretnom prozoru na kapi krova) bez obzira na uzrok štete.

14. Lom malih stakala. Podrazumijeva štete na svjetlima (farovima), žmigavcima i spoljašnjim ogledalima.

15. Direktni udar groma – štete izazvane dejstvom sile ili toplote direktnog udara groma, kao i predmeta oborenih udarom groma.

16. Oluja

Olujom se, u smislu ovih Uslova, smatra vjetar brzine 17,2 metara u sekundi, odnosno 62 km na čas (8 stepeni jačine po Boforu), ili više.

17. Grad;

Osiguranjem su obuhvaćene štete nastale neposrednim udarima ledenih zrna grada u predmet osiguranja.

- 18.** Oštećenje od kiše i snijega koji su padali u vozilo neposredno nakon njegovog oštećenja.
- 19.** Sniježna lavina, kao i pad snijega i leda na vozilo.
- 20.** Klizanje tla i odron zemljišta. Pod klizanjem tla smatraju se iznenadni pokreti zemljine površine na kosim terenima sa jasnim manifestacijama lomova na površini tla. Pod odronom se smatra otkidanje i pad materijala kao geološke pojave ili u vezi sa klizanjem terena.
- 21.** Zemljotres. Pod zemljotresom se podrazumijeva kretanje tla prouzrokovano prirodnim procesima u zemljinoj kori, intenziteta bio 5 (pet) ili više stepeni prema Merkalijevoj skali (Mercalli-Cancani-Sieberg skali – MCS).

22. Potapanje vozila tokom prevoza trajektom;

23. Poplave, bujice i visoke vode.

- Pod poplavom, u smislu ovih Uslova, podrazumijeva se stihijski, neočekivano plavljenje terena, ulica i puteva od stalnih voda (rijeka, jezera, mora i dr.) usljed izlivanja iz korita, provale nasipa ili brana, odnosno zbog izlivanja vode usljed izvanredno visoke plime, neobične jačine talasa na moru i jezeru, kao i nadolaženja vode iz vještačkih jezera. Poplavom se smatra i neočekivano plavljenje terena, ulica i puteva usljed naglog obrazovanja velike količine vodene mase nastale usljed jakih atmosferskih padavina.
- Pod bujicom, u smislu ovih Uslova, podrazumijeva se stihijski i neočekivano plavljenje terena vodenom masom koja se obrazuje na nizzbrdnim terenima usljed jakih atmosferskih padavina i sliva ulicama i putevima.
- Pod rizikom visokih voda, u smislu ovih Uslova, podrazumijeva se:
 - izuzetna pojava neuobičajenog porasta vodostaja u neočekivano vrijeme i
 - pojava podzemne vode kao posljedice visokih voda.

Obaveza osiguravača za štete od visokih voda i podzemnih voda kao i njene posljedice, počinje sa porastom visoke vode iznad unaprijed utvrđenih najviših mjesečnih kota vodostaja ili protoka izmjerenih prema pokazivaču vodostaja koji je najbliži mjestu nastale štete.

- 4.** Osiguranjem su obuhvaćene štete:
- za vrijeme poplave i neposredno po povlačenju vode,
 - od izlivanja iz kanalizacione i vodovodne mreže samo ako je do izlivanja došlo usljed poplave ili bujice,
 - na vozilu koje se našlo u živom i suvom koritu rijeke ili potoka, odnosno na prostoru između nasipa i rijeke, a radi se o vozilu koje se zbog svoje namjene moglo naći na ovom prostoru.
- 5.** Osiguravač nije u obavezi da nadoknadi štetu koja je nastala usljed kretanja vozila kroz poplavljen teren, ulicu ili put, rječno korito ili potoke, kao i u slučaju kada je vozaču moralo biti poznato da se kreće u susret stihijskom djelovanju vode – osim kada se radi o spašavanju ljudi i imovine.

24. Provalna krađa, razbojništvo i razbojnička krađa

- Pod provalnom krađom, u smislu ovih Uslova, smatra se protivpravno oduzimanje obijanjem ili provaljivanjem tuđeg zaključanog vozila ili njegovih sastavnih dijelova, a ključevi se u momentu ostvarenja rizika nijesu nalazili u vozilu, u namjeri da se upotrijebi za vožnju ili pribavi protivpravna imovinska korist sebi ili drugom licu.
- Pod razbojništvom, u smislu ovih Uslova, smatra se djelo gdje je počinitelj upotrebom sile protiv nekog lica ili prijetnjom da će neposredno napasti na život ili tijelo lica, oduzeo predmet osiguranja u namjeri da ga upotrijebi za vožnju ili da njegovim prisvajanjem pribavi sebi ili nekom drugom licu protivpravnu imovinsku korist.
- Pod razbojničkom krađom, u smislu ovih Uslova, smatra se djelo gdje je počinitelj zatečen u vršenju provalne krađe, pa u namjeri da ukradenu stvar zadrži upotrijebi silu protiv nekog lica, ili prijetnju da će neposredno napasti na život ili tijelo lica.
- Smatra se da je rizik provalne krađe, razbojništva i razbojničke krađe nastupio istekom roka od 30 dana računajući od dana kada je šteta prijavljena nadležnom organu MUP-a, uz uslov da vozilo nije pronađeno u tom roku.
- Pojmovi provalna krađa vozila, razbojništvo i razbojnička krađa se tumače u smislu krivično-pravnih odredbi.

- (2) Stručna služba osiguravača može osiguravajuće pokriće proširiti rizicima koji nijesu predviđeni ovim Uslovima, uz određivanje dodatne premije osiguranja.

Djelimično kasko osiguranje

Član 15.

- Djelimičnim kasko osiguranjem obuhvaćeni su rizici loma i oštećenja stakala na putničkim vozilima, teretnim vozilima i autobusima, osim krovnih stakala i stakala (plastike) na svjetlima i ogledalima.
- Djelimičnim kasko osiguranjem pokrivena su oštećenja i lom stakla ostvarenjem nekog od rizika pokrivenog osnovnim kasko osiguranjem iz člana 14 ovih Uslova.
- Djelimično kasko osiguranje se ugovara na sumu osiguranja koja se iscrpljuje isplatom svake pojedinačne naknade. Ugovorena suma osiguranja mora biti naznačena u polisi.

Dopunsko osiguranje

Član 16.

- Dopunsko osiguranje se može ugovoriti jedino ako je prethodno ugovoreno osnovno kasko osiguranje vozila.

Kao dopunska osiguranja mogu se zaključiti sljedeća osiguranja:

1. Osiguranje od rizika utaje i prevare

- Pod utajom, u smislu ovih Uslova, smatra se djelo gdje je počinitelj, koji nije ni ugovarač osiguranja ni osiguranik, u namjeri da sebi ili nekom drugom licu pribavi protivpravnu imovinsku korist prisvojio predmet osiguranja koji mu je povjeren po osnovu ugovora o iznajmljivanju vozila (kada je vlasnik odnosno korisnik vozila rent-a-car kompanija koja se bavi iznajmljivanjem vozila), odnosno ugovora o lizingu ili zakupu vozila (kada je vlasnik vozila lizing kompanija). Smatra se da je utaja izvršena ako Osiguraniku koji je vozilo predao trećem licu po osnovu punovažnog pravnog posla, to lice ne vrati vozilo u posjed u roku od 30 (trideset) dana računajući od dana kada je Osiguranik pismenim putem zatražio povraćaj vozila, uz pretpostavku da je prethodno raskinuo ugovor po osnovu koga je treće lice koristilo vozilo, ili da je taj ugovor istekao.
- Pod prevarom, u smislu ovih Uslova, smatra se djelo gdje je počinitelj, koji nije ni ugovarač osiguranja ni osiguranik, u namjeri da sebi ili nekom drugom licu pribavi protivpravnu imovinsku korist doveo osiguranika ili ugovarača osiguranja lažnim prikazivanjem ili prikriivanjem činjenica u zabludu ili ga održava u zabludi i time ga navede da ovaj na štetu svoje ili tuđe imovine zaključi ugovor o iznajmljivanju vozila (kada je vlasnik, odnosno korisnik vozila rent-a-car kompanija koja se bavi iznajmljivanjem vozila), odnosno ugovora o lizingu ili zakupu vozila (kada je vlasnik vozila lizing kompanija). Smatra se da je prevara izvršena ako Osiguraniku, koji je vozilo predao trećem licu na osnovu lažno prikazanih ili prikriivenih činjenica što ga je dovelo u zabludu, to lice ne vrati vozilo u posjed u roku od 30 (trideset) dana računajući od dana kada je Osiguranik pismenim putem zatražio povraćaj vozila, uz pretpostavku da je prethodno raskinuo ugovor po osnovu koga je treće lice koristilo vozilo, ili da je taj ugovor istekao.

2. Osiguranje reklamnih i drugih dodatnih natpisa u i na vozilu

Ovim osiguranjem obuhvaćena je osiguravajuća zaštita reklamnih i drugih dodatnih natpisa u/na motornom vozilu od rizika osnovnog kasko osiguranja iz člana 14 ovih Uslova, uz isključenje rizika provalne krađe, razbojništva i razbojničke krađe.

Osnovica za obračun premije i maksimalna obaveza osiguravača kod ovog vida osiguranja je ugovorena suma osiguranja (cijene izrade reklamnih i drugih natpisa) i zaključuje se bez učešća osiguranika u šteti.

3. Osiguranje vozila za vrijeme njihovog učestvovanja na sportskim takmičenjima

Ovim osiguranjem obuhvaćena je osiguravajuća zaštita vozila za vrijeme učestvovanja na sportskim takmičenjima od rizika iz člana 14 Ovih Uslova. Osiguranje se može zaključiti isključivo uz odobrenje stručne službe osiguravača i uz obavezno učešće u šteti 20%, minimalno 500,00 Eur.

Isključenje obaveze osiguravača

Član 17.

- Osiguravač nije u obavezi da nadoknadi štetu i troškove koji su nastali:
 - Usljed kvara za vrijeme pogona vozila (tzv. pogonska šteta), kao na primjer usljed greške u materijalu, istrošenosti materijala, kočenja, lošeg rukovanja, oštećenja na gibnjevima i amortizerima, probušnja ili prsnuća spoljne ili unutrašnje gume na točku, oštećenja točka

- usljed vožnje sa praznom gumom, nedovoljnog podmazivanja, nedostatka tečnosti u sistemima za hlađenje i grijanje, oštećenja na električnim instalacijama usljed naglog pada ili porasta napona, pretjeranog opterećenja vozila i drugih pogonskih šteta.
2. Usljed smrzavanja tečnosti u hladnjaku ili bloku motora.
 3. Usljed kvara na motoru, mjenjaču ili drugim sklopovima na vozilu kao posljedica gubitka ulja ili tečnosti za hlađenje u toku nastavka vožnje poslije oštećenja vozila.
 4. Usljed gubitka pogonskog goriva, odnosno maziva zbog ostvarivanja osiguranog slučaja.
 5. Usljed gubitka ulja iz motora, diferencijala i mjenjača, kao i tečnosti za hlađenje.
 6. Od tovara koji se prevozi osiguranim vozilom, osim u slučaju saobraćajne nezgode.
 7. Od tovara koji se u vozilo utovara ili istovara, ukoliko se drugačije ne ugovori i plati dodatna premija.
 8. Usljed stavljanja u pogon oštećenog vozila.
 9. Usljed tehničke neispravnosti vozila, opterećenja preko dozvoljene nosivosti, istrošenosti guma na točkovima preko propisane granice istrošenosti i nepridržavanja ili povrede odredaba o zaštitnim mjerama.
 10. Za vrijeme prevoza drugim vozilom na kopnu, unutrašnjim vodama i morima.
 11. Usljed gubitka zarade, kazne zbog prekršaja, naknade za parkiranje i čuvanje vozila, osim naknade za čuvanje vozila za najnužnije potrebno vrijeme na mjestu nezgode ili na drugom najbliže pogodnom mjestu, ako se ne radi o mjestu prebivališta, odnosno sjedištu osiguranika, plaćanja po osnovu odgovornosti, troškova registracije i gubitka garancije, što je posljedica ostvarivanja osiguranog slučaja.
 12. Usljed umanjenja vrijednosti vozila poslije opravke koja je izvršena u vezi sa ostvarenim osiguranim slučajem.
 13. Za vrijeme dok je vozilo mobilisano ili rekvirirano od strane vlasti u mirnodopskim uslovima, i to od trenutka stizanja na prvo odredište do trenutka preuzimanja vozila.
 14. Usljed ratnih operacija, terorizma, pobuna, nemira i sličnih oružanih akcija.
 15. Usljed krađe i utaje vozila ako je počinitelj ili saučesnik osiguranik, ugovarač osiguranja ili bračni drug, djeca, srodnik po krvi u prvoj liniji, brat, sestra, usvojlac ili usvojenik osiguranika ili lica koja sa osiguranikom žive u zajedničkom domaćinstvu ili lica koje je dužan da po zakonu izdržava.
 16. Usljed namjere ili prevare od strane osiguranika, ugovarača osiguranja ili njihovih bračnih drugova, djece, srodnika po krvi u prvoj liniji, braće, sestara, usvojlaca ili lica koja sa njima žive u zajedničkom domaćinstvu ili lica koje su dužni da po zakonu izdržavaju.
 17. Usljed krađe ukrasnih lajsni, ukrasnih branika, rotkapni i sl.
 18. Usljed odvoza tereta sa mjesta nezgode koje je vozilo prevozilo.
 19. Prilikom učestvovanja vozila na sportskim takmičenjima, uključujući i službeni trening, ukoliko se drugačije ne ugovori i plati dodatna premija.
 20. Izvan geografske teritorije Evrope, ukoliko se drugačije ne ugovori i plati dodatna premija.
 21. Tokom vučenja vozila na nepropisan način, gde je vučno ili vučeno vozilo predmet osiguranja.
 22. Ostvarenjem rizika krađe vozila ili razbojničke krađe ukoliko je u momentu ostvarenja osigurane opasnosti vozilo bilo otključano ili su se ključevi nalazili u vozilu. Smatraće se da je vozilo bilo otključano ukoliko Osiguranik prilikom prijave štetnog događaja Osiguravaču ne preda sve originalne primjerke ključeva vozila, uključujući i ključeve od zaštitnih uređaja.
 23. Na vozilu koje je u nelegalnom posjedu ugovarača osiguranja ili osiguranika i koje po ma kom osnovu ima tretman ukradenog ili utajenog vozila, a osiguravač u momentu zaključenja ugovora o osiguranju za to nije imao saznanje.
- Gubitak prava iz osiguranja**
Član 18.
- (1) Osiguranik gubi pravo iz osiguranja:
 1. Za vrijeme dok vozilom upravlja lice bez odgovarajuće dozvole za upravljanje tom vrstom vozila, osim kada vozilom upravlja lice koje se uči da upravlja vozilom po propisima u prisustvu ovlašćenog lica. Smatra se da je lice bez odgovarajuće vozačke dozvole kada nije takvu dozvolu pribavilo na način propisan zakonom ili kada mu je izrečena mjera zabrane upravljanja motornim vozilom od strane nadležnog organa. Kod zemalja za koje nije potrebna međunarodna vozačka dozvola, priznaje se dozvola zemlje čiji je vozač državljanin.
 2. Za vrijeme dok vozilom upravlja vozač pod dejstvom alkohola, droga i drugih narkotika. U smislu ovih Uslova smatra se:
 - a. da je vozač pod uticajem alkohola:
 - ako u krvi ima više od Zakonom propisane dozvoljene količine alkohola u krvi, kao i bez obzira na količinu alkohola u krvi, ako se utvrdi da pokazuje znake alkoholne poremećenosti,
 - ako je alkoholni test pozitivan, a ne pobrine se da se analizom tačno utvrdi stepen njegove alkoholisanosti, osim u slučajevima kad bi uzimanje krvi bilo štetno po njegovo zdravlje (npr. hemofilija),
 - ako poslije saobraćajne nezgode izbjegne ili odbije da se podvrgne ispitivanju njegove alkoholisanosti (izuzev u slučajevima kada bi uzimanje krvi bilo štetno po njegovo zdravlje) čak i ako ima diplomatski ili drugi imunitet,
 - ako konzumira alkohol tako da onemogućuje utvrđivanje nivoa prisustva alkohola u krvi.
 - b. da je vozač pod dejstvom droge ili drugih narkotika:
 - ako se stručnim pregledom utvrdi da pokazuje znake poremećenosti usljed upotrebe droge ili drugih narkotika,
 - ako poslije saobraćajne nezgode izbjegne ili odbije da se podvrgne ispitivanju svoje narkotisanosti, ili napusti mjesto saobraćajne nezgode, a to nije učinjeno zbog odlaska u zdravstvenu ustanovu usljed zadobijenih povreda.
 3. Ako je šteta prouzrokovana namjerno ili grubom nepažnjom od strane
 - a. ugovarača osiguranja ili osiguranika,
 - b. vozača.
- Pod grubom nepažnjom naročito se smatra:
- prolazak vozila koje je predmet osiguranja kroz crveno svijetlo na semaforu,
 - preticanje vozilom koje je predmet osiguranja na mjestima gdje je vertikalnom i/ili horizontalnom saobraćajnom signalizacijom izričito zabranjeno vršenje radnje preticanja, i to na mjestima duple pune linije, u tunelima i na mostovima,
 - kretanje vozila koje je predmet osiguranja u suprotnom smjeru od onog koji je na tom mjestu dozvoljen saobraćajnim znacima (jednosmjerne ulice),
 - prekoračenje brzine vozilom koje je predmet osiguranja više od 50 km/h od brzine koja je dozvoljena saobraćajnim propisima i/ili saobraćajnim znacima.
 - upravljanje teretnim vozilima i autobusima u vremenskom trajanju dužem od dozvoljenog važećim propisima o bezbjednosti saobraćaja.
- (2) Kada osiguranik/ugovarač osiguranja ili lice koje je upravljalo vozilom koje je predmet osiguranja po ovlašćenju osiguranika svojim postupanjem namjerno ili nepažnjom onemogućuje prelaz prava na osiguravača, u slučaju kad se prema redovnom toku stvari može razumno očekivati da bi postojalo pravo na regres osiguravača, osiguravač se oslobađa obaveze naknade u potpunosti.
 - (3) U slučaju iz prethodnog stava naročito se nepažljivim smatra ponašanje osiguranika/ugovarača osiguranja ili lica koje je upravljalo vozilom po ovlašćenju osiguranika kada nakon nastupanja osiguranog slučaja (saobraćajne nezgode):
 1. kod osiguranog slučaja predviđenog članom 32. ovih Uslova odmah po saznanju ne prijavi istu nadležnom organu Uprave policije i prilikom prijave ne istakne zahtjev za izvršenjem uviđaja od strane nadležnih organa Uprave policije,
 2. kod osiguranog slučaja predviđenog članom 32. ovih Uslova napusti mjesto saobraćajne nezgode bez odobrenja nadležnog organa Uprave policije,
 3. izvrši prijavu saobraćajne nezgode nakon proteka vremena koje onemogućava ispitivanje nivoa alkoholisanosti učesnika u saobraćajnoj nezgodi.
 - (4) U slučaju iz stava 1 tačka 2 i tačka 3 podtačka b, kao i stava 3 ovog člana ukoliko je osiguranik pravno lice, osiguravač je u obavezi da nadoknadi nastalu štetu uz pravo regresa prema vozaču, odnosno licu odgovornom za

nastalu štetu, u punom iznosu isplaćene naknade iz osiguranja i to:

1. u slučaju kada je štetu prouzrokovao vozač koji je zaposleni ugovarača osiguranja/osiguranika, a za vrijeme dok upravlja osiguranim vozilom,
2. u slučaju kada vozač koji je zaposleni ugovarača osiguranja/osiguranika, za vrijeme dok upravlja osiguranim vozilom omogući da tim vozilom upravlja i lice bez potrebne dozvole za upravljanje tom vrstom vozila,
3. u slučaju kada je štetu na vozilu prouzrokovao vozač koji je vozilo uzeo u najam od osiguranika koji se bavi iznajmljivanjem vozila (rent-a-car),
4. u slučaju kada je štetu na vozilu prouzrokovao vozač koji vozilo koristi po osnovu ugovora o lizingu, odnosno ugovora o zakupu sa pravnim licem registrovanim za poslove finansijskog ili operativnog lizinga.

OSIGURANJE RADNIH UREĐAJA VOZILA OD RIZIKA LOMA I VOZILA U CJELINI OD RIZIKA LOMA

Predmet osiguranja

Član 19.

- (1) Predmet osiguranja od opasnosti navedenih u članu 23 ovih Uslova mogu biti:
 1. Radna vozila i priključna vozila u cjelini.
 2. Vučna vozila: traktori, motokultivatori, Unimog i Unilog i sl. u cjelini.
 3. Radni uređaji: radna vozila, teretna vozila, autobusi, specijalna motorna vozila i priključna vozila.
 4. Šinska vozila u cjelini. Električne i dizel-električne lokomotive, samo od šteta usljed neposrednog djelovanja električne energije.
- (2) Osiguranje radnog uređaja na vozilu i vozila u cjelini od rizika loma posebno se ugovara uz osnovno kasko osiguranje ako je Tarifom predviđena mogućnost osiguranja od loma vozila u cjelini i/ili radnog uređaja vozila za koje se zaključuje osnovno kasko osiguranje.
- (3) Kod osiguranja radnog uređaja od loma, motor se smatra sastavnim dijelom radnog uređaja vozila samo u slučaju ako isključivo služi za pokretanje radnog uređaja a ne i za kretanje (vuču) radnog uređaja i vozila po podlozi. Ako isti motor služi i za kretanje (vuču) vozila po podlozi i pokretanje radnog uređaja vozila, neće se smatrati sastavnim dijelom tog uređaja čak i za vrijeme dok svojim radom pokreće samo radni uređaj na vozilu.
- (4) Šasija, odnosno postolje na kome se nalaze radni uređaji kao i vozačka kabina, karoserija, transmisija i ostali dijelovi vozila koji omogućavaju kretanje (vuču) vozila po podlozi ne smatraju se radnim uređajima, odnosno dijelom radnog uređaja.
- (5) Kod osiguranja vozila u cjelini od rizika loma ne važe ograničenja navedena u stavovima 3 i 4 ovog člana.

Važenje osiguranja

Član 20.

- (1) Predmeti iz člana 19 ovih Uslova osigurani su samo za vrijeme:
 1. dok su montirani i spremni za rad,
 2. kada se nalaze u radu,
 3. kada se demontiraju i montiraju zbog premještanja i remonta (popravke) i za vrijeme trajanja remonta na mjestu gdje se osigurana stvar nalazi ili u radionici osiguranika,
 4. kada se prevoze u unutrašnjem prevozu zbog čišćenja, opravke ili premještanja u krugu mikrolokacije pogona, a najviše do 15 km van kruga mikrolokacije.

Stvari koje ne mogu biti predmet osiguranja

Član 21.

- (1) Osiguranjem nijesu obuhvaćeni ni onda kada je njihova vrijednost sadržana u vrijednosti osigurane stvari:
 1. Priključni uređaji na traktorima i poljoprivrednim mašinama.
 2. Radni elementi: raonici, diskovi, klinovi drljača, noževi, kose i zupci sa sječivom - prsti, motike, noževi sa nosačima i sl.
 3. Djelovi koji su izloženi direktnom termičkom uticaju: obloge sudova i uređaja za sagorijevanje, rešetke ložišta, plamenici gorionika, elektrootpornici grijaača i sl., osim motora sa unutrašnjim sagorijevanjem.
 4. Djelovi izloženi trošenju i habanju: sita, reljefne i druge zamjenjive obloge valjka, obloga grebena-češljuga, fleksibilne cijevi, remenje, četke obručja, oplate (od gume, tekstila ili sintetičkog materijala), ulošci filtera, filter platna, sredstva za termičku izolaciju i zaptivanje,

djelovi izloženi trošenju (gumeni prstenovi, gumeni umeci, lamele i sl.), prenosivi kablovi izuzev onih koji se automatski namotavaju na kalemove, klizni i kotrljajući ležajevi unutrašnjeg prečnika do 100 mm.

5. Eksploatacioni materijal: goriva, mazivo, rashladna sredstva, hemikalije, sredstva za čišćenje i sl.
6. Transportne trake, lanci i užad.
7. Pneumatici (gume) na točkovima.
8. Gusjenice na vozilima gusjeničarima, osim ukoliko se drugačije ne ugovori.
9. Alat koji se može mijenjati: svrdla, alat i djelovi mašina koji neposredno služe za lomljenje i sitnjenje, kalupi, matrice, noževi, umeci i obloge na valjcima, testere, sita, brusno kamenje, žigovi (pečati) i sl.
10. Ulje za podmazivanje.
11. Katalizatori.
12. Sredstva za zaptivanje i izolaciju i sredstva za hlađenje u uređajima za hlađenje.

Način zaključenja ugovora o osiguranju

Član 22.

- (1) Ugovor o osiguranju od opasnosti predviđenih članom 23 ovih Uslova može se zaključiti samo uz zaključenje ugovora o osnovnom kasko osiguranju.
- (2) Ugovor o osiguranju iz stava 1 ovog člana zaključuje se sa ili bez učešća u šteti i ne može se zaključiti sa manjim učešćem osiguranika u šteti od osnovnog kasko osiguranja uz koje se zaključuje.
- (3) Ugovor o osiguranju iz stava 1 ovog člana zaključuje se na period od jedne godine, osim ukoliko se drugačije ne ugovori.

Osigurani rizici

Član 23.

- (1) Osiguravač je u obavezi da isplati naknadu u slučaju štete prouzrokovane oštećenjem ili uništenjem osigurane stvari usljed nezgode u pogonu, pod kojom se podrazumijevaju događaji koji nastaju nepredviđeno ili iznenada u vezi sa korišćenjem osigurane stvari, i to usljed:
 1. greške u konstrukciji, materijalu i izradi,
 2. neposrednog djelovanja električne energije: kratkog spoja, atmosferskog i drugog prenapona, električnog luka i sl.,
 3. prskanja ili raspadanja usljed djelovanja centrifugalne ili centripetalne sile,
 4. mraza, osim zamrzavanja vode u sklopovima motora, pritiska leda ili snijega, neposrednog kretanja leda,
 5. nadpritiska i potpritiska (implozije),
 6. otkaza (zatajivanja) uređaja za zaštitu ili regulaciju, kao i elemenata za automatsko upravljanje kojima je mašina opremljena,
 7. nespretnosti, nehata ili zle namjere zaposlenog ili nekog drugog lica,
 8. pada osigurane stvari, udara ili upadanja stranog tijela u osiguranu stvar,
 9. zaglavljivanja u toku bušenja u bušotinama.
- (2) Kod električnih i dizel-električnih lokomotiva osiguranjem od rizika loma obuhvaćene su samo štete od djelovanja električne energije, dok ostali rizici iz stava 1 ovog člana nijesu obuhvaćeni osiguranjem.

Isključenje obaveze osiguravača

Član 24.

- (1) Osiguravač nije u obavezi da plati nadoknadu za štete koje su prouzrokovane od opasnosti (rizika) koje nijesu navedene u članu 23 ovih Uslova, kao što su:
 1. nedostaci i greške koje su postojale u trenutku zaključivanja ugovora o osiguranju, a koje su bile ili su morale biti poznate ugovaraču osiguranja, osiguraniku ili licu odgovornom za pogon,
 2. neposredne posljedice trajnih hemijskih, termičkih, atmosferskih, mehaničkih i drugih uticaja i uslova smještaja i rada: oksidacija, starenje, korozija, zračenje, prekomjerne vibracije i sl.,
 3. posljedice svih vidova trošenja, habanja, abrazije, erozije, kavitacije i sl.,
 4. prekomjerne naslage rđe, kotlovskog kamenca, taloga, mulja i sl., ako je usljed toga nastalo oštećenje ili uništenje osigurane stvari,
 5. prenapetosti ili preopterećenosti mašina, mašinskih i električnih uređaja, aparata i instalacija, preko granice njihovih projektovanih parametara,
 6. nepropisno i nedovoljno održavanje,

7. stavljanje u pogon prije konačne opravke,
8. prilikom montiranja i probnog ispitivanja na novoj stvari,
9. nestanak stvari,
10. dinamično vitlanje rotacionih djelova mašina (turbotatora i sl.) ukoliko to nije posebno ugovoreno,
11. štete koje su posljedica pogrešnog programiranja računaram upravljanih sistema,
12. povrede zakonskih i tehničkih propisa i uputstava o tehničkoj eksploataciji osiguranih stvari i zaštitnih mjera,
13. posredne štete u vezi sa nastalim osiguranim slučajem kao gubitak zarade, dangube, kazne, itd.,
14. štete na kaiševima, pokretnim pantljikama, pneumaticima (gumama) na vozilu i sl.,
15. štete nastale na gusjenicama vozila-gusjeničara, osim ukoliko nije drugačije ugovoreno,
16. štete za koje po zakonskim propisima ili po ugovoru odgovara proizvođač ili isporučilac stvari.
17. troškove opravke, ako se šteta utvrdi i opravka vrši prilikom redovnog ili periodičnog pregleda u cilju održavanja.

OSIGURANJE DODATNE OPREME, PRTLJAGA I SLIČNO
Predmet osiguranja
Član 25.

- (1) Predmet osiguranja, u smislu ovih Uslova, zavisno od sadržine ugovora o osiguranju mogu biti: alat, dodatna oprema vozila (radio aparati, kasetofoni, CD-DVD uređaji, televizori, radio stanice, telefoni i dr.), priključni uređaji, pribor, rezervni djelovi koji se ne smatraju sastavnim djelovima vozila u smislu člana 12 stav 2 ovih Uslova, prtljag u autobusima, putničkim automobilima, kamp-prikolicama, teretnim i specijalnim vozilima (samo uz prisustvo vlasnika), putne kolekcije uzoraka robe, alat i pribor koji služi za obavljanje preduzimačke djelatnosti, a koji se prevozi u putničkim automobilima i kombi vozilima (samo uz prisustvo vlasnika, odnosno zaposlenog u radnom odnosu kod vlasnika) i sl.
- (2) Stvari su osigurane samo kada se nalaze u vozilu u prostoru namijenjenom za odlaganje prtljaga ili u nosačima čvrsto pričvršćenim za vozilo.
- (3) Prtljag i putne kolekcije uzoraka robe osigurani su i za vrijeme dok su smješteni u hotelu, gostionici, prenočištu ili stanu van mjesta stanovanja ili sjedišta vlasnika stvari, i zaključani u tim prostorijama.
- (4) Osiguranje prtljaga odnosi se i na stvari za lične potrebe koje osiguranik, vozač ili putnici nose sa sobom u vozilu ili na vozilu. Pod stvarima za lične potrebe podrazumijeva se putni prtljag, odjeća, stvari za ličnu higijenu u ličnom vlasništvu lica koja se prevoze osiguranim motornim vozilom.
- (5) Kod osiguranja putnih kolekcija uzoraka robe i alata, potrebno je u polisi naznačiti kakva se kolekcija osigurava (kolekcija suvenira, manufakturne, elektrotehničke ili druge robe, kolekcija knjiga, itd).
- (6) Osiguranje se zaključuje do ugovorene sume osiguranja prvog rizika.
- (7) Osiguranje dodatne opreme, prtljaga i sl. može se zaključiti samo ako je za vozilo zaključeno osnovno kasko osiguranje u trajanju od najmanje jedne godine.
- (8) Ukoliko je ugovoreno osiguranje prtljaga u inostranstvu (van granica Crne Gore) neophodno je prilikom prelaska državne granice Crne Gore popuniti potvrdu o iznošenju predmeta skupljih od 100 Eur i ovjeriti potvrdu od strane carinske službe. U suprotnom šteta na osiguranim stvarima će biti nadoknađena samo do maksimalnog iznosa od 100,00 Eur.
- (9) Iz osiguranja su izuzete sljedeće stvari: važeće domaće i strane banknote, metalni novac, hartije od vrijednosti, poštanska vrijednosna pisma, nakit, plemeniti metali, biseri, drago kamenje i predmeti od njih izrađeni, predmeti posebne kulturne i istorijske vrijednosti, umjetnička djela i zbirke, čekovne i ostale knjižice banaka, kartice za plaćanje, originalna književna djela, planovi, trgovinske knjige i slična dokumentacija, kartoteke, nacrti, prototipi, foto-aparati i filmske kamere, video kamere i elektronski uređaji, elektronske igrice, satovi, oružje, bunde, skije, snowboard, naočare, kontaktna sočiva, uređaji audiovizuelne tehnike, elektronski i optički aparati i njihov pribor i slično.

Osigurani rizici
Član 26.

- (1) Stvari opisane u članu 25. stav 1 ovih Uslova osigurane su od rizika osnovnog kasko osiguranja u smislu člana 14 ovih Uslova, dok su kod ugovarača osiguranja/osiguranika koji se bave prevozom putnika autobusom ili putničkim automobilom obuhvaćene i štete nastale usljed zamjene prtljaga prilikom izdavanja ili prijema na prevoz.

Osiguranje važi dok se vozilo nalazi van mjesta stanovanja (sjedišta) osiguranika/ugovarača osiguranja.

- (2) Ukoliko postoji osiguranje posebne opreme, prtljaga i sl. u smislu prethodno navedenog, moguće je iste osigurati i od krađe, dopunskim osiguranjem uz obavezno učešće u šteti od 20%.

U slučaju dopunskog osiguranja od rizika krađe iz prethodne alineje ovog stava, sve stvari su osigurane od krađe dok se vozilo nalazi van mjesta stanovanja ili sjedišta osiguranika/ugovarača osiguranja, ili se na osnovu određenih činjenica nedvosmisleno može utvrditi da je krađa ostvarena iz vozila neposredno pred polazak vozila na put.

Takođe, u slučaju dopunskog osiguranja prtljaga i putnih kolekcija uzoraka robe od krađe, isti su osigurani i na mjestima opisanim u članu 25 stav 2 ovih Uslova.

- (3) Kod ostvarivanja rizika krađe, osiguravač je dužan da nadoknadi štetu ukoliko je došlo do krađe vozila ili su stvari ukradene iz zaključanog vozila iz prostora namijenjenog za odlaganje prtljaga, odnosno iz vozila koje se nalazi u zaključanoj garaži, ili su ukradene stvari koje su bile smještene u zaključanim nosačima čvrsto pričvršćenim za vozilo, ili (važi za prtljag i putne kolekcije uzoraka robe) iz zaključane prostorije u hotelu, gostionici, prenočištu ili stanu van mjesta stanovanja (sjedišta) vlasnika stvari.
- (4) Prtljag ostavljen u vozilu prije početka vožnje i poslije završene vožnje ili u prekidu vožnje, a sve to za period od više od jednog časa, nije pokriven osiguranjem. Ovaj uslov osiguranja prtljaga važi i u slučajevima kada osiguranik prilikom prekida vožnje ima mogućnost skloniti prtljag na bezbjedno mjesto ili eventualno ga ponijeti sa sobom.
- (5) Po ostvarivanju osiguranog slučaja, osiguranje prtljaga prestaje ako u jednom štetnom događaju bude uništen ili ukraden sav prtljag koji se nalazi u vozilu, ili isplatom naknade u visini ugovorene sume osiguranja.

III ZAJEDNIČKE ODREDBE
Utvrđivanje okolnosti od značaja za ocjenu rizika
Član 27.

- (1) Ugovarač osiguranja je dužan da prijavi osiguravaču, prilikom zaključenja ugovora o osiguranju, sve okolnosti koje su od značaja za ocjenu opasnosti, težinu rizika i određivanje visine premije osiguranja, a koje su mu poznate ili mu nijesu mogle ostati nepoznate.
- (2) Okolnostima od značaja za ocjenu opasnosti i određivanje visine premije osiguranja smatraju se naročito okolnosti o kojima je ugovarač osiguranja pitan i na osnovu kojih je određena i obračunata premija osiguranja, kao i one koje su unijete u polis osiguranja.

Okolnosti iz prethodne alineje ovog stava ugovarač osiguranja i osiguravač mogu zajednički utvrditi.

- (3) Podaci za osiguranje moraju biti u skladu sa podacima iz važeće saobraćajne dozvole, potvrde o registraciji ili drugih dokumenata kojima se utvrđuje identitet vozila koje se osigurava.
- (4) Ugovarač osiguranja dužan je da omogućiti osiguravaču pregled i reviziju rizika.
- (5) U toku trajanja osiguranja, ugovarač osiguranja/osiguranik, odnosno korisnik, dužan je da o povećanju rizika obavijesti osiguravača u roku od 14 dana po saznanju, a ako je rizik povećan nekim njegovim postupkom, tada bez odlaganja.
- (6) Osiguravač zadržava pravo da u opravdanim slučajevima koji su nastali usljed bitno promijenjenih okolnosti nezavisno od volje osiguravača, ili ukoliko se kasnije utvrdi da je ugovarač osiguranja prilikom zaključenja ugovora prečutao neke podatke i okolnosti od značaja za ocjenu rizika, ili da u toku trajanja ugovora o osiguranju nije obavijestio osiguravača o promijenjenim okolnostima, ili je o tome dao netačne podatke od uticaja da premija bude veća, izvrši reviziju i traži povećanje premije osiguranja.
- (7) U slučajevima iz stava 5 i 6 ovog člana koji su od uticaja za utvrđivanje novog iznosa premije osiguranja zbog povećanog rizika, osiguravač će u roku od 30 dana (od dana saznanja o nastupanju izmijenjenih okolnosti od značaja za ocjenu rizika) u pisanoj formi predložiti ugovaraču osiguranja novi iznos premije. Ako ugovarač osiguranja na to ne pristane u roku od 14 dana od prijema predloga nove premije, ugovor o osiguranju prestaje istekom 24-og časa 14-og dana.

Ako premija treba da se smanji zbog manjeg rizika u tekućem periodu osiguranja, osiguravač vraća ugovaraču osiguranja razliku u premiji za iskorišćeno vrijeme trajanja osiguranja. Razlika u premiji za tekući period treba da se plati, odnosno vrati u roku od 14 dana od dana kada je utvrđen osnov za vraćanje premije.

- (8) Ako se prema okolnostima u trenutku zaključenja ugovora o osiguranju saglasno odredbama Opštih uslova i Tarifi premija osiguranje nije moglo zaključiti – ugovor o osiguranju je ništavan.
- (9) Ako je rizik od koga je zaključeno osiguranje već nastupio, ili je njegovo nastupanje izvjesno, a to je ugovarač osiguranja znao ili morao znati – ugovor o osiguranju je u cjelini ili odgovarajućem dijelu ništavan.
- (3) Odredbe o bonusu ne primjenjuju se na djelimično kasko osiguranje.
- (4) Štete nastale usljed sljedećih opasnosti:

1. saobraćajne nezgode,
2. pada ili udara nekog predmeta,
3. manifestacija i demonstracija,
4. provalne krađe, razbojništva i razbojničke krađe,

utiču na ostvarenje prava na bonus, dok štete nastale usljed ostalih opasnosti nemaju uticaja na bonus.

BONUS – smanjenje premije
Član 28.

a. Obračun bonusa osiguranicima koji imaju osigurano do pet vozila

- (1) Pri kasko osiguranju svih vrsta vozila, osim kod posebnih vidova osiguranja, te pri osnovnom kasko osiguranju sa uključenim rizikom loma, osiguranicima koji nemaju više od pet vozila, utvrđuje se premija osiguranja za svako osigurano vozilo zavisno od broja štetnih događaja, odnosno od proteklog vremena bez štetnog događaja (bonus).
- (2) Ako je vozilo bez prekida osigurano najmanje godinu dana i ako u tom vremenu nije bila prijavljena šteta po kojoj je osiguravač izvršio isplatu naknade ili u trenutku produženja osiguranja šteta nije bila prijavljena, osiguranik ima pravo na popust u premiji za to vozilo za sljedeću godinu osiguranja.
- (3) Visina premije zavisi od broja godina bez šteta i i to:

Broj uzastopnih godina bez šteta, sa neprekidnim trajanjem osiguranja	Popust na premiju osiguranja
1 godina	10%
2 godine	20%
3 godine	30%
4 i više godina	50%

- (4) Bonus se obračunava prilikom obnove/produžetka osiguranja na godišnju premiju osiguranja.
- (5) Ukoliko je u prethodnoj godini osiguranja po određenoj polisi osiguranja prijavljena jedna šteta, a pri tome odnos likvidiranih i rezervisanih šteta sa jedne i fakturisane premije u prethodnom periodu osiguranja sa druge strane manji od 1, prilikom produženja osiguranja Osiguraniku pripada bonus koji je imao na posljednjoj polisi po kojoj nije imao isplaćenih šteta.
- (6) Ako je osiguranik u prethodnoj godini imao štetu, gubi prethodno stečeni bonus u cjelini ukoliko je odnos likvidiranih i rezervisanih šteta sa jedne i fakturisane premije u prethodnom periodu osiguranja sa druge strane, veći od 1.
- (7) Ukoliko su u protekloj godini osiguranja po određenoj polisi osiguranja prijavljene dvije ili više šteta, za tekuću godinu osiguranja osiguranik gubi pravo na bonus u cjelini.

b. Obračun bonusa osiguranicima koji imaju osigurano više od pet vozila

- (1) Pri kasko osiguranju više od pet vozila osiguraniku se visina bonusa obračunava na godišnju premiju osiguranja u zavisnosti od odnosa likvidiranih i rezervisanih šteta sa jedne i fakturisane premije u prethodnom periodu osiguranja sa druge strane (za sva osigurana vozila), prema tabeli:

R.br.	Ostvareni rezultat	Visina bonusa	Koeficijent za obračun bonusa
1	od 1,00 do 0,9	0%	1,00
2	< 0,9 do 0,8	5%	0,95
3	< 0,8 do 0,7	10%	0,90
4	< 0,7 do 0,6	15%	0,85
5	< 0,6	20%	0,80

- (2) Osiguraniku sa više od pet osiguranih vozila bonus po ovim osnovima obračunava se i na vozila koja osiguranik nabavi u tekućoj godini osiguranja.

c. Ostale odredbe o bonusu

- (1) Smatra se da šteta nije prijavljena ako je u roku od tri godine likvidirana bez isplate naknade ili je u punom iznosu po bilo kojem osnovu regresirana.
- (2) Osiguranje vozila od rizika osnovnog kaska sa osiguranjem od rizika loma predstavlja cjelinu, pa na utvrđivanje premije osiguranja zavisno od štetnog događaja bez razlike, utiču i štetni događaji iz grupe rizika osnovnog kaska kao i štetni događaji iz grupe rizika loma.

MALUS – dodatna franšiza
Član 29.

- (1) U slučaju da osiguranik tokom godine osiguranja ostvari, odnosno ostvaruje pravo na naknadu iz osiguranja po osnovu zaključenog osiguranja, osiguravač će obračunati malus - dodatnu franšizu (učesće u šteti) koja se obračunava na sljedeći način:
1. kod prve štete ne obračunava se dodatna franšiza;
 2. kod druge štete dodatna franšiza iznosi 10% od štete;
 3. kod treće štete dodatna franšiza iznosi 20% od štete;
 4. kod četvrte štete i svake naredne dodatna franšiza iznosi 30% od štete.
- (2) Način obračuna malusa iz gornjeg stava primjenjuje se za svako osigurano vozilo posebno, bez obzira na broj osiguranih vozila jednog osiguranika.
- (3) Dodatna franšiza (učesće u šteti) se obračunava prilikom likvidacije štete na osnovu obračuna koji izvrši Osiguravač.

Zajedničke odredbe o bonusu i malusu
Član 30.

- (1) Odredbe o bonusu i malusu odnose se na osiguranika, izuzev kod ugovora o osiguranju vozila finansiranih od strane finansijskih institucija (lizing) ili rent-a-car kompanija kada se odredbe o bonusu i malusu odnose na korisnika ugovora o lizingu, odnosno rentiranju.
- (2) Ako je osiguranje prekinuto prije isteka godine osiguranja, a do prekida osiguranja nije bilo prijavljenih šteta, osiguranik nakon prekida koji nije duži od jedne godine i u kome takođe nije bila prijavljena šteta zadržava pravo na isti bonus koji je imao za isto vozilo ili za vozilo kojim je ono zamijenjeno.
- (3) Ako je do prekida osiguranja došlo nakon isteka godine osiguranja u kojoj osiguranik nije prijavio štetu, a prekid nije bio duži od jedne godine i u njemu takođe nije prijavljena šteta, osiguranik ima pravo na bonus u smislu odgovarajućih odredaba o bonusu kao da prekid nije ni bilo, za isto vozilo ili za vozilo kojim je ono zamijenjeno.
- (4) Odredbe o bonusu i malusu ne primjenjuju se na posebne oblike kasko osiguranja, već samo na osnovno kasko osiguranje.

Ugovoreno učesće u šteti – FRANŠIZA
Član 31.

- (1) Prilikom zaključenja ugovora o osiguranju ugovarač osiguranja vrši izbor zaključenja ugovora o osiguranju, sa učesćem u šteti - franšizom ili bez učesća u šteti – franšize, u skladu sa Tarifom premija.
- (2) Ukoliko je osiguranje zaključeno sa učesćem u šteti - franšizom, osiguranik u svakoj šteti učestvuje u ugovorenom procentu od iznosa štete i/ili fiksnom novčanom iznosu prilikom obračuna naknade štete, a ukoliko je osiguranje zaključeno bez učesća u šteti, osiguranik ostvaruje pravo na pun iznos naknade na ime pretrpljene štete.
- (3) Naknada štete se ne umanjuje za ugovorenu franšizu ukoliko je pričinjena usljed nastanka sljedećih rizika:
1. Udara životinja,
 2. Ugriza životinja,
 3. Loma velikih stakala,
 4. Loma malih stakala,
 5. Potapanja vozila u toku prevoza trajektom.

Obaveze osiguranika kada nastane osigurani slučaj**Član 32.**

- (1) Kada nastane osigurani slučaj po osnovu kojeg se traži naknada iz osiguranja, osiguranik je dužan:
 1. da odmah preduzme sve mjere koje su u njegovoj moći radi otklanjanja i smanjenja štete, pridržavajući se uputstava koja mu daje osiguravač;
 2. da odmah po nastupanju osiguranog slučaja bez odlaganja obavijesti osiguravača, ali najkasnije u roku od tri dana od njegovog nastupanja, odnosno saznanja o nastupanju;
 3. da kod ostvarenja rizika krađe, razbojništva, razbojničke krađe ili protivpravnog oduzimanja vozila štetu prijavi odmah, a najkasnije u roku od 24 časa po saznanju nadležnom MUP-u i osiguravaču;
 4. da u svim slučajevima predviđenim propisima, a naročito kada je šteta prouzrokovana rizikom požara, eksplozije, provalne krađe, razbojništva, razbojničke krađe, utaje, prevare ili oduzimanja vozila i saobraćajne nezgode nastale prilikom upotrebe osiguranog vozila prijavi nadležnom MUP-u i pismeno navede koje su sve stvari uništene, odnosno oštećene ili ukradene prilikom nastupa osiguranog slučaja. Osiguranik nije u obavezi da dostavi zapisnik MUP-a ukoliko su oštećenja na vozilu nastala usljed loma velikih i malih stakala, udara groma, oluje, grada, sniježne lavine, poplave, bujice i visoke vode, zemljotresa.
 5. ako je nastupanje osiguranog slučaja prijavljeno usmeno, telegramom i slično da u roku od tri dana takvu prijavu pismeno potvrdi na odgovarajućem obrascu osiguravača uz priložen popis uništenih, odnosno oštećenih stvari sa naznakom njihove približne vrijednosti;
 6. da do dolaska predstavnika osiguravača na mjesto događaja ili do oštećene stvari ne mijenja stanje oštećenih, odnosno uništenih stvari, osim ako je promjena potrebna u javnom interesu ili radi smanjenja, odnosno sprečavanja uvećanja štete.
- (2) Osiguranik je dužan da osiguravaču pruži sve podatke kojima raspolaže, a koji su potrebni za utvrđivanje uzroka, obima i visine obaveze osiguravača. Osiguravač može zahtijevati da osiguranik pribavi i druge dokaze, a naročito dokaz da je prijavio nastanak štete nadležnom MUP-u u svim slučajevima u kojima je dužan da to učini.
- (3) U slučaju da ugovarač osiguranja/osiguranik ne postupi po naprijed navedenim obavezama, i time onemoguću osiguravača da utvrdi osnov i visinu obaveze, osiguravač ima pravo da umanj, odnosno odbije odštetni zahtjev.
- (4) Ukoliko u toku trajanja osiguranja dođe do krađe ili gubitka ključeva, bez obzira na način i mjesto krađe ili gubitka, osiguranik je u obavezi da izvrši zamjenu svih brava, ključeva i zaštitnih uređaja, kod ovlašćenih serviser a i osiguravaču dostavi dokaz o istom. U suprotnom, osiguranik gubi pravo na naknadu štete po osnovu ostvarenja osiguranog rizika krađe vozila, razbojništva i razbojničke krađe.

Način utvrđivanja visine štete i obračun visine naknade iz osiguranja**Član 33.**

- (1) Procjenu štete na osiguranom vozilu vrši stručno lice osiguravača.
- (2) Utvrđena šteta unosi se u zapisnik o oštećenju vozila, odakle se može utvrditi obim oštećenja osiguranog vozila. Visina štete na vozilu utvrđuje se u zavisnosti od toga da li je vozilo djelimično oštećeno ili potpuno uništeno (totalna šteta).
- (3) Ako je ugovor o osiguranju zaključen sa učešćem u šteti, osiguranik u svakoj šteti učestvuje prilikom njene likvidacije u skladu sa članom 31 ovih Uslova na način što se iznos učešća osiguranika u šteti odbija od obračunatog iznosa štete.
- (4) Totalna šteta.

1. U slučaju potpunog uništenja vozila obračun štete sačinjava se prema stvarnoj vrijednosti osiguranog vozila na dan nastanka štete umanjenoj za tržišnu vrijednost ostatka vozila, a najviše do sume osiguranja.

Pod stvarnom vrijednošću vozila na dan nastanka štete podrazumijeva se nabavna cijena novog motornog vozila, utvrđena cjenovnikom motornih vozila koji koristi GRAWE neživotno osiguranje A.D. Podgorica, na dan nastanka štete, umanjena za amortizaciju i obezvrjeđivanje vozila (korigovana za starost vozila, pogonski učinak, opšte stanje, investiciona ulaganja i način eksploatacije, uz primjenu odgovarajućih mjerila).

Vrijednost ostalih osiguranih stvari utvrđuje se na osnovu nabavne cijene tih stvari korigovane za amortizaciju, obezvrjeđivanje i slično.

Vrijednost nestandardnih vozila utvrđuje se na osnovu nabavne cijene osnovnog vozila, nadgradnje i opreme uz specifikaciju koja čini sastavni dio ugovora o osiguranju, umanjene za amortizaciju, obezvrjeđivanje i slično.

2. U slučaju nestanka vozila obračun štete sačinjava se prema stvarnoj vrijednosti vozila na dan nastanka štete i stanja vozila neposredno pred štetu, a najviše do sume osiguranja.
 3. U slučaju ekonomske totalne štete, kada je vrijednost opravke vozila veća od stvarne vrijednosti vozila umanjene za vrijednost ostataka, odnosno ugovorene sume osiguranja, obračun štete sačinjava se prema stvarnoj vrijednosti vozila na dan nastanka štete umanjene za tržišnu vrijednost ostatka, a najviše do sume osiguranja.
 4. Ukoliko se ostvario rizik krađe vozila, a vozilo se ne pronađe u roku od 30 dana, obračun i isplata štete vrši se kao da je vozilo uništeno bez spašenih djelova.
 5. Prije isplate naknade po osnovu rizika krađe, osiguranik je dužan da preda osiguravaču saobraćajnu dozvolu, originalne ključeve vozila (sve primjerke) i polisu osiguranja. Isplatom naknade po ostvarenom riziku krađe, ugovor o osiguranju prestaje. Osiguranik je prije isplate naknade štete za ukradeno vozilo dužan da dostavi osiguravaču ovjereno ovlaštenje o pravu raspolaganja osiguravača sa pronađenim vozilom.
- (5) Maksimalna obaveza osiguravača po jednom štetnom događaju je stvarna vrijednost osiguranog vozila na dan nastanka štete (visina totalne štete), a najviše do sume osiguranja. Isplatom naknade po osnovu totalne štete, ugovor o osiguranju prestaje. Prije isplate naknade po osnovu totalne štete osiguranik je dužan da preda osiguravaču polisu osiguranja.
- (6) Djelimična šteta.

1. Ukoliko nastupi djelimična šteta na vozilu, ista se utvrđuje i obračunava u visini troškova rada, vrijednosti rezervnih djelova i drugog potrošnog materijala potrebnog za otklanjanje štete, umanjene za tržišnu vrijednost ostataka djelova koji se zamjenjuju i ne može preći stvarnu vrijednost vozila na dan nastanka štete, odnosno sumu osiguranja po jednom štetnom događaju. U trošak popravke računaju se i troškovi demontaže i montaže. Obračun visine štete može se sačiniti na osnovu računa o izvršenoj popravci i kupljenim djelovima ili po sporazumu – pogodbi uz zaključenje ugovora o vansudskom poravnanju. Osiguravač zadržava pravo upućivanja osiguranika u tačno određenu servisnu radionicu da izvrši popravku vozila, kao i da izvrši nabavku rezervnih djelova u određenim prodavnicama.
2. Kod zamjene zbog oštećenja ili uništenja usljed nastanka osiguranog slučaja: guma, akumulatora i cerada odbija se pad vrijednosti (amortizacija).
3. Spašeni djelovi oštećenog ili uništenog vozila - ostaci vozila ostaju osiguraniku, a njihova vrijednost utvrđuje se po tržišnoj vrijednosti prema stanju u kome se nalaze u trenutku utvrđivanja visine štete, i ta se vrijednost odbija od visine štete, ukoliko se drugačije ne dogovori.
4. Kod manjih oštećenja na staklima i djelovima od plastike na motornim vozilima, vršiće se njihova opravka po postupku za koji postoji atest, a kod većih oštećenja vršiće se zamjena po tehnologiji proizvođača vozila.
5. Ne nadoknađuju se veći troškovi opravke usljed izmjena, poboljšanja ili usavršavanja učinjenih prilikom opravke.
6. Osiguravač nije u obavezi da nadoknadi vrijednost cijelog vozila ili sklopa, ukoliko se oštećeni ili uništeni sklop, odnosno dio, ne može nabaviti u vrijeme opravke vozila, a kataloški je predviđen za zamjenu.

Isplata nadoknade iz osiguranja**Član 34.**

- (1) Kada se dogodi osigurani slučaj, osiguravač je dužan da isplati nadoknadu u roku od 14 dana, računajući od dana kada je utvrđeno postojanje njegove obaveze i njen iznos.

Za utvrđivanje obaveze osiguravača i iznosa nadoknade neophodno je da osiguranik dostavi sva obavještenja i dokumentaciju koju od njega zahtijeva osiguravač.

- (2) Po isteku 14 dana od dana kada je utvrđeno postojanje njegove obaveze, ukoliko ne bude utvrđen iznos obaveze, osiguravač je dužan da na zahtjev ovlaštenog lica isplati iznos nespornog dijela svoje obaveze na ime akontacije.

- (3) Poslije nastupanja osiguranog slučajja, založna prava i ostala prava koja su ranije postojala na osiguranoj stvari imaju za predmet dugovnu nadoknadu, kako u slučaju osiguranja sopstvene stvari, tako i u slučaju osiguranja tuđih stvari, pa osiguravač ne može da isplati nadoknadu osiguraniku bez saglasnosti nosioca tih prava.

Lica koja imaju založna i ostala prava nad osiguranom stvari mogu zahtijevati neposredno od osiguravača da im u granicama utvrđenog iznosa naknade štete, a najviše do sume osiguranja i prema zakonskom roku, isplati njihova potraživanja.

Međutim, ako u času isplate osiguravač nije znao, niti je mogao znati za ta prava, izvršena nadoknada osiguraniku ostaje punovažna.

Pravna situacija poslije nastanka osiguranog slučajja

Član 35.

- (1) Poslije nastanka osiguranog slučajja, ako se radi o djelimičnoj šteti, vozilo ostaje i dalje osigurano.
- (2) U slučaju uništenja, krađe ili utaje vozila, odnosno totalne štete usljed nastanka osiguranog slučajja, osiguranje prestaje sa danom isplate naknade iz osiguranja.
- (3) Kod loma stakla, odnosno krađe stakla, osiguranje prestaje isplatom naknade štete u visini ugovorene sume osiguranja ili ako su sva stakla polomljena, odnosno ukradena u jednom štetnom događaju.
- (4) Odredbe ovog člana se primjenjuju i na ostale osigurane stvari, osim kod onih za koje je drugačije ugovoreno.
- (5) Ukoliko se pri likvidaciji štete ustanovi da je prilikom nastanka štetnog događaja osigurano vozilo korišćeno u namjeni sa predviđenim višim premijskim stopama nego što je ugovoreno, naknada će se umanjiti srazmjerno razlici obračunate premije i premije koja bi bila obračunata.

Postupak sa spašenim djelovima i pronađenim ukradenim (nestalim) stvarima

Član 36.

- (1) Ukoliko osiguravač pristane, osiguranik može osiguravaču dati spašene djelove vozila, ili neke druge osigurane stvari, da sa njima slobodno raspolaže. U tom slučaju kod obračuna štete ne odbija se vrijednost spašenih djelova osigurane stvari.
- (2) Osiguranik i osiguravač mogu se sporazumjeti da se spašeni djelovi vozila ili neke druge stvari izlože javnoj prodaji (preko firme koje se bave tom vrstom djelatnosti) ili da se na drugi način izvrši prodaja spašenih stvari. Cijena postignuta prodajom, umanjena za troškove prodaje, smatra se vrijednošću spašenih djelova.
- (3) Ako ugovarač osiguranja/osiguranik sazna na bilo koji način gdje se nalaze ukradene stvari, dužan je da preduzme sve potrebne mjere radi njihovog vraćanja, kao i da o preduzetim mjerama i njihovim rezultatima bez odlaganja obavijesti osiguravača.
- (4) Vozilo osiguranika koje se pronađe poslije isteka roka od 30 dana od dana ostvarenog rizika krađe, osiguranik ima pravo da preuzme od osiguravača u nađenom stanju. Ako se osiguranik izjasni da preuzima vozilo, obavezan je da vrati isplaćenu naknadu. Štete nastale za vrijeme dok je vozilo ukradeno, pod uslovom da je krađa vozila ili njegovih sastavnih djelova prijavljena nadležnom organu Uprave policije, osiguravač je dužan da nadoknadi prema obimu pokrivača i ugovorenim rizicima iz ovih Uslova.
- (5) Ukoliko je vlasnik ambasada, diplomatsko predstavništvo ili drugi vlasnik vozila sa inostranom registracijom, a vozilo se pronađe po isteku roka od 30 dana, odnosno po plaćenju šteti, vlasnik je dužan da preuzme vozilo u nađenom stanju i vrati naknadu u skladu sa stavom 4 ovog člana.

Naknada troškova u vezi sa nastalim osiguranim slučajem

Član 37.

- (1) Ukupna nadoknada na ime troškova koji se isplaćuju osiguraniku, u vezi sa nastalim osiguranim slučajem, ne može premašiti stvarnu vrijednost osigurane stvari, odnosno sumu osiguranja.
- (2) Nadoknada na ime troškova koji se isplaćuju osiguraniku sa ciljem da se šteta otkloni ili umanj, učinjena po nalogu osiguravača, isplaćuje se i u slučaju kada ta visina zajedno sa visinom nadoknade na ime štete na vozilu premašuje stvarnu vrijednost vozila, odnosno sumu osiguranja.
- (3) Ukoliko je osiguranik dužan da dostavi zapisnik MUP-a, osiguravač će pokriti troškove izrade zapisnika, uz uslov da je odštetni zahtjev osnovan.
- (4) Osiguranje pokriva troškove vuče (šlep) ili prevoza oštećenog vozila do najbliže radionice koja može da obavi nužnu popravku ili konačnu popravku.
- (5) Osiguranje pokriva i troškove vuče (šlep) ili prevoza ostataka uništenog vozila kada su učinjeni po nalogu Osiguravača, čak i kada ukupna šteta

prelazi ugovorenu sumu osiguranja predmetnog vozila;

- (6) Osiguravač nije u obavezi da nadoknadi:

1. troškove otklanjanja uzroka štete,
2. troškove izvlačenja vozila koje je skliznulo sa puta, a nije došlo do oštećenja ili uništenja,
3. troškove intervencije vatrogasnog društva ili drugih organizacija čija je dužnost da besplatno pružaju pomoć kada nastane osigurani slučaj.
4. troškove koji nastanu zbog podnošenja zahtjeva za odštetu, kao što su troškovi uvida i procjene vozila, troškovi pravne pomoći za prijavu osiguranog slučajja, odnosno za sastavljanje zahtjeva za odštetu i sl.

Pridržavanje odredaba o zaštitnim mjerama

Član 38.

- (1) Osiguranik, odnosno korisnik vozila, je dužan da preduzme propisane, ugovorene i sve ostale mjere potrebne da se spriječi nastupanje osiguranog slučajja, a ako osigurani slučaj nastupi, dužan je da preduzme sve što je u njegovoj moći da se ograniče njegove štetne posljedice.
- (2) Osiguravač ima pravo da vrši kontrolu izvršenja odredaba iz stava 1 ovog člana.
- (3) Ako se mjere iz stava 1 ovog člana ne izvršavaju, osiguravač može otkazati ugovor i to u roku od 30 dana od dana kada je to utvrđeno zajedno sa osiguranikom, osim u slučaju kad osiguranik nije kriv za neispunjene dužnosti.
- (4) Ako je ugovoren ili je određen rok do koga je potrebno sprovesti mjere za sprečavanje ostvarivanja ili povećanja opasnosti, naknada se isplaćuje osiguraniku i kad je osigurani slučaj nastao do isteka tog roka i ako je šteta u uzročnoj vezi sa propisanim, odnosno ugovorenim odredbama o zaštitnim mjerama.
- (5) Osiguravač je dužan da nadoknadi troškove, gubitke, kao i druge štete prouzrokovane razumnim pokušajem da se otkloni neposredna opasnost osiguranog slučajja, kao i pokušaje da se ograniče njegove štetne posljedice, pa i kad su ti pokušaji ostali bez uspjeha.

Osiguravač je dužan da isplati naknadu iz prethodne alineje ovog stava, čak i ako ona zajedno sa naknadom štete kod osiguranog slučajja prelazi stvarnu vrijednost stvari, odnosno sumu osiguranja.

- (6) Ako osiguranik, odnosno korisnik vozila, ne ispuni svoju obavezu iz stava 1 ovog člana, i ako za to nema opravdanja, obaveza osiguravača smanjuje se za onoliko za koliko je nastala veća šteta zbog tog neispunjenja.

OSTALE ODREDBE

Način obavještanja

Član 39.

- (1) Sva obavještenja, izjave i prijave koje se daju u smislu odredaba ovih Uslova, obavezno treba pisanim putem potvrditi ako su učinjene usmeno, telefonom ili na neki drugi način.
- (2) Kao dan prijema obavještenja, odnosno prijave, smatra se dan kada je primljeno obavještenje, odnosno prijava.
- (3) Sporazumi koji se odnose na sadržinu ugovora o osiguranju punovažni su samo ako su zaključeni u pisanoj obliku.

Promjena imena, naziva firme ili adrese ugovarača osiguranja/osiguranika i podataka o vozilu

Član 40.

- (1) Ugovarač osiguranja/osiguranik dužan je da o promjeni imena ili adrese, odnosno o promjeni naziva firme ili adrese (sjedišta) firme, obavijesti osiguravača u roku od 14 dana računajući od dana kada su nastale promjene.
- (2) Ukoliko ugovarač osiguranja/osiguranik ne obavijesti osiguravača o promjeni iz prethodnog stava, za punovažnost obavještenja koja šalje osiguravač dovoljno je ako je osiguravač uputio ugovaraču osiguranja/osiguraniku preporučeno pismo prema posljednjim podacima o imenu, adresi stana, poslovnih prostorija, odnosno nazivu firme kojim raspolaže. Obavještenje postaje punovažno, dana kada bi prema redovnom toku stvari postalo punovažno da nije bilo promjena iz stava 1 ovog člana.
- (3) Ugovarač osiguranja/osiguranik je obavezan da izvrši prijavu promjena svih elemenata bitnih za identifikaciju vozila (registarski broj, broj motora, broj šasije, ostale tehničke karakteristike, itd.).
- (4) Osiguravač je obavezan da sve prijavljene promjene odmah registruje u aneksu ugovora o osiguranju.

Obavještanje o izmjenama uslova osiguranja i tarife premija**Član 41.**

- (1) Ako osiguravač izmijeni ove Uslove osiguranja, odnosno tarifu premija, dužan je da o tome obavijesti ugovarača osiguranja pisanim putem ili na drugi pogodan način.
- (2) Ukoliko ugovarač osiguranja ugovor o osiguranju, koji je zaključen na period duži od jedne godine, ne otkaže u roku od 30 dana računajući od dana obavještanja, ugovor o osiguranju se sa danom početka narednog perioda trajanja osiguranja usklađuje sa izvršenim izmjenama uslova osiguranja i tarife premija.
- (3) Ako ugovarač osiguranja odbije da prihvati usklađivanje zaključenog ugovora o osiguranju sa izvršenim izmjenama Uslova osiguranja i tarife premija, ugovor o osiguranju prestaje sa istekom tekuće godine osiguranja, uz obavezu ugovarača osiguranja da osiguravaču vrati odobreni popust na premiju osiguranja na ime višegodišnjeg osiguranja i izvrši sve obaveze koje je preuzeo ugovaranjem osiguranja.
- (4) Kod ugovora o osiguranju koji su zaključeni sa određenim rokom trajanja na period od jedne godine ili kraće, primjenjuju se oni Uslovi osiguranja, odnosno Tarifa premija koja je bila u važnosti na dan zaključenja ugovora o osiguranju.

ZAVRŠNE ODREDBE**Nadležnost u slučaju spora****Član 42.**

- (1) U slučaju spora između ugovarača osiguranja/osiguranika i osiguravača nadležan je stvarno nadležan sud prema sjedištu osiguravača.

Član 43.

- (1) Na sve odnose između ugovarača osiguranja, osiguranika i osiguravača koji nijesu određeni ovim Uslovima, primjenjivaće se Zakon o obligacionim odnosima.

Izmjene uslova**Član 44.**

- (1) Sve predviđene eventualne izmjene, dopune, ili odluke kojima se vrši izmjena ili dopuna ovih Uslova vršiče se uz prethodno pribavljanje mišljenja ovlašćenog aktuara i obavještanje Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore o tome.

Član 45.

- (1) Ovi Opšti uslovi za kombinovano osiguranje motornih vozila (auto kasko) počinju da se primjenjuju dana 13.01.2024. godine, čime prestaju da važe Opšti uslovi za kombinovano osiguranje motornih vozila usvojeni 28.03.2017. godine.